

ESCORXADOR MUNICIPAL DE BARCELONA

MEMORIA

CORRESPONENT A LES ACTUACIONS DE L'ANY 1934

per

A. Sabatés i Malla

Director

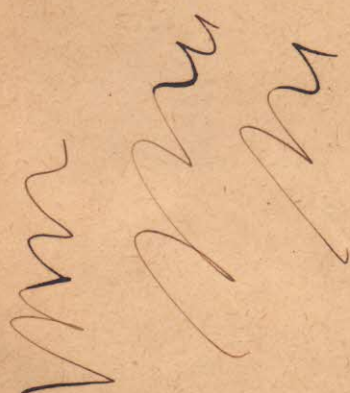
ESCORXADOR MUNICIPAL DE BARCELONA

MEMORIA

CORRESPONENT A LES ACTUACIONS DE L'ANY 1934

per

A handwritten signature in dark ink, consisting of several stylized, overlapping loops and curves, positioned to the left of the printed name.

A. Sabatés i Malla
Director

Excm. Sr. Alcalde de la Ciutat:

Digneu-vos concedir un moment de la vostra atenció a les barroeres consideracions que es fan en el contingut del document que tinc l'honor de lliurar-vos.

Exposades d'aquesta o d'aquella manera, en seriosa prosa oficial o dibuixant ironies sucades en tinta d'humorisme ben intencionat, totes elles estan inspirades en el desig de contribuir a fer de la nostra Barcelona la ciutat espanyola més exemplar en coses d'Higiene i Fortitud.

Ben agraït us saluda subordinadament,

ANGEL SABATÉS I MALLA,

Director de l'Escorxador

Febrer del 1935.

AMB EL DEGUT RESPECTE

Aquesta és la primera Memòria oficial d'ordre estadístic d'ençà que hom ocupa el càrrec dirigent de l'Escorxador.

Mesos escaducers de l'any 1933 no consentiren aplegar les dades anuals viscudes incompletament. No es deixaren però en va les principals suggerències, que abunden com bronzidores voliaines damunt el nostre desvalgut establiment de carnització ciutadana.

Per ordre del llavors Alcalde, el Doctor Aguadé, s'endegà un escrit descriptiu i força ampli del que cal a Barcelona per a nucli del problema de les carns, tan marejador en l'estat present de coses. Aquest treball fou reproduït amb l'Alcalde successor, el Sr. Carles Pi i Suñer i encara s'aplicà a una Memòria que ens fou reclamada i que signàrem amb el company Administrador, el Sr. Manuel Mars, pel Tinent Coronel — Alcalde accidentat, — el Sr. Josep Martínez Herrera.

Complement del mateix escrit, es trameté, amb altres comunicacions menys essencials, una demanant l'elaboració moderna del Reglament per al règim de l'Escorxador adaptat a les regles del *Reglamento General de Mataderos*, del 1918 i de la *Ley de Bases para la Dirección General de Ganadería*, del 1931, i que es procedís a l'arreglament del Laboratori de recerques i diagnòstics del tot inútil, tal com avui es manifesta.

I no ens cal afegir res més al pròleg, ja que en el transcurs d'aquest escrit farem per «tocar totes les tecles» amb la màxima harmonia i respecte per a la superioritat a qui va adreçada la partitura.

LES ACTIVES ACTUACIONS

Van tot seguit les dades detallades de l'any 1934, però abans i per via de comparació — defugint l'enuig de les referides dades — volem fixar englobat, el volum de les espècies alimentàries que han passat pels corrals del Mercat i per les naus de matança l'any precedent, 1933, per tal de recollir conseqüències, si alguna se'n despenja, que molt serà que així no sigui.

MOVIMENT RESUMIT DURANT L'ANY PASSAT, 1933

AL MERCAT DE BESTIAR

Estada del bestiar entrat als corrals :

Espècie bovina	78,522 caps
» ovina	272,861 »
» cabruna	39,380 »

390,763 caps, que rendiren 23,464'25 ptes.

AL MERCAT DE PORCS

S'intervingueren 98,974 caps de bestiar, dels quals 3,126 foren pesats en viu destinats a fora (trànsit).

Les baixes, per tots conceptes, del Mercat i el Llatzaret, van incorporades al total d'exhauriments de les naus.

A LES NAUS DE MATANÇA

Boví sacrificat	140,973 caps	en	14.532,501 quilos i	632 caps comissats.
Cabrits	83,766 »	}	=	121 » »
Cabrum gros	5.069 »		en	7.883,164'65 » = 290 » »
Llaner »	736,712 »		=	1,006 » »
Porquí	95,833 »	en	10.800,879 » i	227 » »
Cavallí	2,954 »	en	553,529 » i	49 » »
1.065,307 »			33.770,073'65 »	2,325 »

RECAPTACIÓ GENERAL PER IMPOSTOS

Estada del bestiar al Mercat ... .. 23,464'25 ptes.

A L'ESCORXADOR

Indirectes ... .. 11.898,573'01 ptes.
Directes... .. 3.951,056'40 »

que sumen, ptes. 15.849,629'41 »

en total 15.873,093'66 »

BESTIAR REGISTRAT			ARBITRIS MUNICIPALS SATISFETS		
ESPÈCIE DEL BESTIAR	CAPS	QUILOS	Arbitris directes	Arbitris indirectes	TOTAL
Boví major	16,085	7.591,767	163,262'75	1.028,842'77	1.192,105'52
Vedelles	131,748	22.011,905	1.209,666'20	4.912,345'65	6.122,011'85
Llaner i cabrum	721,136	15.760,819	1.579,983'60	2.212,160'22	3.792,143'82
Cabríts	78,196				
Porcs	90,508	10.093,246	905,080'00	3.380,955'00	4.286,035'00
Lletons	633	—	716'25	633'00	1,349'25
Cavalls	4,029	743.444	40,894'35	196,269'17	237,163'52
Totals.	1.042,335	56.201,181	3.899,603'15	11.731,205'81	15.630,808'96

RECAPTAT PER DIVERSOS CONCEPTES			ARBITRIS MUNICIPALS SATISFETS		
	CAPS	QUILOS	Arbitris directes	Arbitris indirectes	TOTAL
Carns congelades, bous	113	—	1,130'00	—	1,130'00
» vedelles	3	—	27'00	—	27'00
» foranes	—	65	3'25	—	3'25
» vedelles	1,713	91,659	15,417'00	36,663'60	52,080'60
» xais	17	98	34'00	25'88	59'88
» cabríts	28	76	35'00	20'06	55'06
Porcs en viu	630	—	945'00	—	945'00
» extra-radi.	8	—	—	31'20	31'20
» d'aprensió	1	—	10'00	—	10'00
» carn fresca	—	19,128	1,625'99	—	1,625'99
» carn salada	—	60	—	26'40	26'40
Totals.	2,513	111,086	19,227'24	36,767'14	55,994'38

RESUM GENERAL

	CAPS	QUILOS	Arbitris directes	Arbitris indirectes	TOTAL
Escorxador	1.042,335	56.201,181	3.899,603'15	11.731,205'81	15.630,808'96
Diversos conceptes	2,513	111,086	19,227'24	36,767'14	55,994'38
Totals.	1.044,848	56.312,267	3.918,830'39	11.767,972'95	15.686,803'34

COMISSOS PARCIAIS

NONATS			ESPORGALLS			
BOVÍ	LLANER	PORCÍ	BOVÍ	LLANER	PORCÍ	CAVALLÍ
Unitats	Unitats	Unitats	Quilos	Quilos	Quilos	Quilos
1.334	9.419	6.633	44.520	61.826	20.290	40.764
Total 17.436			Total 167.400 Quilos			

ESPECIFICACIO DE LES VÍSCERES COMISSADES

	BOVÍ	LLANER	PORCÍ	TOTAL
Pulmons	2.766	6.717	538	10.021
Fetges	1.619	105.996	615	108.230
Melses	51	35	46	132
Llengües	1		1	2
Peus	9		4	13
Caps	4		1	5
Ronyons	60		44	104
Cors	6			6
Mamelles	1			1
Testicles	1			1
Totals	4.518	112.748	1.249	118.515

Les causes de comís visceral han obeït principalment a:

Distomatosi, equinocosi, tuberculosi, cirrosi, peripneumònia, congestió, pneumònia, nefritis, hidronefrosi, actinomicosi, pulmonia i pericarditis.

Relació del bestiar i de les quantitats recaptades en concepte d'estada l'any 1934 al Mercat de bestiar, amb especificació d'espècies.

MES	BOVINA	OVINA	CABRUNA	PESETES
Gener	7.607	13.622	1.324	1.508'—
Febrer	7.047	13.775	1.313	1.459'10
Març	4.548	13.778	2.208	1.254'10
Abril	3.282	18.598	1.603	1.338'25
Maig	3.318	37.357	2.332	2.316'25
Juny	6.172	25.384	2.421	2.007'45
Juliol	4.132	31.025	1.888	2.058'85
Agost	4.379	53.577	2.133	3.223'40
Setembre	4.998	34.076	3.750	2.391'10
Octubre	6.459	37.826	4.208	2.747'60
Novembre	13.452	38.033	4.251	3.459'40
Desembre	10.035	20.202	3.444	2.185'80
Total . .	75.429	337.253	30.875	25.949'30

BAIXES PER DIVERSOS CONCEPTES:

17 bovins, 33 ovins, 12 cabrums, Total 62 caps.

MERCAT DE BESTIAR PORCÍ

Moviment general el 1933. . . . . 98.974
 »   »   » 1934. . . . . 92.138
                   en menys . . . . . 6.836 porcs

FARMACIOLA-DISPENSARI DE L'ESCORXADOR

Relació dels accidentats atesos en aquesta Farmaciola
l'any 1934.

TRIMESTRE	FACULTATIUS	MES	PRIMERES CURES	SEGONES CURES
Primer	Dr. Cugat Dr. Civit Prac. Vela Sub. Bolós	Gener	104	328
		Febrer	101	328
		Març	86	347
Segon	Dr. Alemany Dr. Solà Prac. Vela Sub. Bolós	Abril	96	323
		Maig	99	371
		Juny	107	374
Tercer	Dr. Balanzó Dr. Fullat Prac. Vela Sub. Bolós	Juliol	99	400
		Agost	105	354
		Setembre	96	299
Quart	Dr. Oliveres Dr. De Molino Prac. Vela Sub. Bolós	Octubre	109	329
		Novembre	133	318
		Desembre	114	458
Total cures. . .			1.249	4.229

SIGNAT PEL DOCTOR
G. FONT

SIGNAT PEL DOCTOR
R. SOLÀ

CRÍTICA DELS SERVEIS

Pels quadres precedents, hom pot deduir els profits, no sols econòmics, que el Municipi obté de les activitats desenrotllades pel personal dedicat als serveis de carnificació. Ara bé; de quina manera es desenvolupen aquests serveis? Desastrosament, diríem amb frase cabdal i categòrica. Rutinàriament, en to més fi.

Al Mercat de bestiar, no es fa res —perquè no es pot— del que una bona organització abassegadora de bestiar alimentari té reclamat. Res d'operacions oficials de remeses ni intervencions a les vendes d'animals; i encara menys, coneixement de les dades justificants de preus i existències d'origen; cost de transports, despeses de personal auxiliar; en una paraula, tot allò estadístic que contribueix a argumentar un cost de plaça, que és l'antesala de l'adinerament de les carns. No hi ha res d'això. El Mercat de bestiar és una mica més que una cleda oberta a qui no sàpiga on aixoplugar els remats escadussers; es paga l'estada i en paus. Ah!; i l'Ajuntament hi perd diners.

Els animals de peu rodó —cavalls i muls— la carn dels quals es va popularitzant de dia en dia entre les classes consumidores modestes, són els únics exemplars possibles d'obligar a un repòs de vint-i-quatre hores després de la inspecció en viu que els ha acceptat. Aquest descans, però, el fan en un tancat infecte i ruïnós, que abans es destinava a llatzaret i que caldria que ho tornés a ésser, renovat, pel lloc adient on s'emplaça, mentre l'habitació de l'actual és una continuació dels estables del Mercat de bestiar, que serviria ben a propòsit per a quadra de repòs. Malgrat el guany de la carn de solípedes en el consum que hem dit suara, cosa que obligaria a una ampliació de matança, es dóna el contrasentit que el Municipi ha d'igualar-la; és a dir, ha de reduir-la a un nombre típic que no es pot ultrapassar perquè la nau d'operacions no dóna més de si; cosa que perjudica els interessos del públic, els dels proveïdors i els municipals; total perquè no és eixamplada d'uns quants metres la superfície del lloc de treball i alleugerir-lo amb un parell de matacers més.

Una cosa semblant passa a la secció bovina, on la feina es fa de qualsevol manera i entre perills, salvats afortunadament per la destresa del personal de tota mena i ateses científicament les conseqüències pel quadre de metges i practicants entesos que serveixen el Dispensari-farmaciola de l'Escorxador. Sortosament, estem en vigílies d'un modest desfogament, comptant amb l'adob que s'està fent amb mires a l'habilitació d'una nau mixta de boví i llaner. Com si l'estretor actual no fos prou per a defugir obstacles a la sala de boví, la secta dels safardites té opció demanada —de la qual es va fent ús degut a la nostra tolerància— per sacrificar conforme els ritus de procediment racial, barbre i exposat; i com que no hi ha cap altre lloc, s'ha de consentir enmig de les altres operacions. Tampoc no hi ha espai per a les carns d'importació, que en necessitarien un d'especial; actualment es confonen totes les viandes amb el consegüent trabalsament.

La secció llanera i cabruna es desenrotlla més amplement perquè encara disposa d'un espai de nau vella, amenaçada d'esfondrament, segons informe dels arquitectes. El personal bon minyó s'hi adapta per tal de no crear més conflictes a l'Ajuntament i amb mires, es clar, a un proper trasllat adequat.

El sistema de matança porcina és rutinari, inculte. Es practica el degollament, procediment jueu barbre, exercit en plena vitalitat de la bèstia. És absolutament inhumà. Segueix la socarrimada, tal com feien els besavis i ho fan encara a muntanya; sols que a pagés s'aprofita el pèl. La primera operació la justifiquen industrialment perquè el cervell no es masegui ni es congestioni o ingurgiti amb el sotrac de l'agent commocionant o bé amb la narcolepsi; la segona, perquè es ressent la cançalada. Tot plegat ridícul. En tant, l'acte del sacrifici és una estampa de l'infern dantesc: grinyols horrífics; crits i planys, entre flames i fumeres asfixiadores; quadre que convidaríem a contemplar en un dia de vent o pluja tot un honorable ple consistorial, dit sigui amb el degut respecte. Les figures també són escaients: homes fumats, esgrimint pales i ganxos, arrossegant víctimes... Sembla un espoliari.

Però, tot el que és anotat, per bé que deficientment, és cert, és palès, es toca. En canvi, la ciutat fa un gran consum d'altres carns que no tenen entrada a l'escorxador: són l'aviram i els conills; àdhuc la caça. Per què no hi van? Bé hem parlat prou del perquè i en tornarem a parlar en més d'una ocasió i lloc. Ara, només constatarem dos fets evidents: a) que els tres milions llargs d'aus i els dos milions més llargs, encara, de conills que Barcelona consum, no passen per l'Escorxador municipal, i b) que sabem de molts anys endarrera, que s'han pagat a tres pessetes gallines mortes de malaltia en cases particulars. Es això explícit?

Els serveis sanitaris a l'Escorxador, com els altres, tocant a personal, són plausibles; en l'objectiu auxiliar ja és altra cosa.

Llevat del servei triquinoscopi, que es fa a consciència mentre els aparells microscopis de projecció actuen bé, les altres manifestacions facultatives han de restar inertes per manca d'elements.

Tenim el laboratori de comprovacions diagnòstiques i d'investigacions tècniques dotat d'uns autoclaus i estufes defectuoses i de *frasqueria* buida, que, en el seu temps costaren molts diners a l'Ajuntament; però actualment tot és inservible si no es procedeix a una reparació minuciosa i a l'adquisició d'aparells, materials i espècies vivents necessaris, els suficients per a posar les funcions del departament a to dels possibles requeriments de les recerques de les naus.

Hi ha també, un Museu de peces anatòmiques i teratològiques curat amb estima i fins amb despeses a càrrec del veterinari i farmacèutic Sr. Esteve Trull, les adquisicions del qual han restat necessàriament estancades per manca de numerari amb què abonar al dia els treballs dels oficials operadors, encarregats de dissecar i reproduir les peces especials extretes de les naus de matança, tan útils per a l'estudi de casos anormals i que tant diuen a favor de la capacitat i els entusiasmes dels facultatius. Els jornals pertanyents als modestos operaris han d'ésser lliurats per mitjà de comandes escalonades, de tràmit llarg; cosa que desplaça

a qui té necessitat de viure al dia i això explica l'estat precari d'una dependència, que, junt amb la Biblioteca d'aquesta Direcció, no disposa d'un crèdit de fàcil lliurament i senzill de justificar.

A propòsit d'aquest assumpte de caire econòmic, ens venen a la ploma unes consideracions que, malgrat ésser molt delicades, no volem defugir per tal d'aclarir d'una vegada la veritat i els avantatges que se'n podria treure. Conseqüència de l'examen microscòpic de la vianda de porc, resten unes petites fraccions de carn magra, que pel nombre de preparacions examinades i la multiplicació pel total d'animals diàriament sacrificats, —més que pel volum dels bocins càrnics— donen un pes mitjà que no baixarà de sis a vuit quilos, tota vegada que tenim, de l'any 1934, registrats rebuts de lliuraments a beneficència, que reuneixen en conjunt, mil nou-cents setanta-dos quilos (1972 quilos) a una mateixa destinació. Ara bé; aquesta carn, de la qual disposa l'Ajuntament i la destina, com hem dit, a beneficència, temps enrera fou repartida entre l'Asil de Pobres del Parc i l'Asil Refugi de la Carretera del Port. Aviat els asilats de l'últim renunciaren a la dàdiva per embafament i passà la totalitat a l'Asil del Parc, on no se'n han cansat encara. La suggerència ens la dóna el carbonet, residu de la llenya cremada en la socarrimada dels porcs, que l'Administració de l'Escorxador adinera a profit de despeses justificades per la secció; ¿no podria, així mateix, la Direcció, disposar de la part de carn que abans es destinava a les atencions de l'altre Asil per convertir-la en un fons que bastaria per atendre les obligacions que podríem dir-ne de despeses menors de la secció facultativa, tal com l'administrativa té els seus? D'aquesta manera, sense desatendre el sentit benèfic, se'n gaudirien els serveis sanitaris que semblen deixats de la mà dels homes al nostre Escorxador. Creiem que sí, sense encabir-hi consideracions patètiques de cap mena. El servei d'inspecció acapara uns residus del seu treball, que els vertaders propietaris —els remitents— els cedeixen des d'«in illo tempore» encara que el Municipi en ve disposant per a fins humanitaris. Que bé, doncs, que els profits es reparteixin entre dues finalitats igualment nobilíssimes i altruistes: la higiene i la beneficència, ambdues emparades pel mateix escut municipal. Si aquesta suggestió, mal fos indirectament, hagués d'anar contra els interessos dels necessitats, l'hauríem defugit, puix que prou mitjans econòmics té l'Ajuntament de Barcelona per atendre llurs atencions; però, reflexionant-ho, creiem que no és així, car l'assiduïtat de trameses de partides de carn reputada irritativa, massa forta i contraindicada a les naturaleses senils, depauperades, com són les dels vellets del Parc, nodrits diàriament per la mateixa cosa, fa admissible una reducció; millor dit, tornar a una reducció que ja fou, la qual beneficiaria per igual dues atencions i de dret al Municipi, tot plegat degut a la munificència dels ramaders de porcs que, com hem dit suara, vant fent consuetudinàriament, i que deixen a favor de la part facultativa. Aquesta, com en altres coses, se'n ha deixat prendre la primàcia a costa de les seves activitats, que no poden tenir recompensa pels comentaris capciosos de la mala gent. Aquest és el veritable estat de la qüestió, que sotmetem al superior criteri de l'Alcaldia.

I ara segueix el defecte més destacat del nostre escorxador. La manca de cambres fredes d'emmagatzematge i mercat de carns, que priven a l'administració municipal del coneixement exacte de l'estat de la plaça i complica les determinacions sanitàries en les fiscalitzacions, i s'han de fiar en dependències externes objectes sotmesos a interdiccions oficials. Es senzillament lamentable.

ELS ANIMALS COMISSATS

Es nota enguany un descens a la columna dels comissos totals. Cal parlar d'aquesta cosa, que tant esfereix els esperits pusillànimes.

Al nostre Escorxador, la importància capdal que resoltament enclou aquesta mesura, havia pres unes proporcions inversemblants. No semblava sinó que el Veterinari inspector que no ultrapassés el seu antecessor en la xifra de bestiar inutilitzat, deixava de complir el seu deure estricte. Forçosament havia de superar-la, encara que l'estat sanitari, ni el volum de les matances tampoc no facin el mateix. Era una dèria que fins s'havia encomanat als caps facultatius. Això s'ha acabat; les estadístiques d'exhauriments pujaran o baixaran en relació a les circumstàncies que concorrin en el bestiar intervingut, sense trucs de cap mena. Altrament amb el segur, aplicat al bestiar boví principalment, s'han destruït les martingales d'entrada de caps predestinats, que tanta feina donaven a la inspecció en viu i fins dintre de la nau per les deduccions insospitades a què donaven lloc força vegades.

L'any passat, el 1933, tocant aquest bestiar, el boví, els mesos d'estiu i tardor hi hagué un xàfec de vaques desnodrides que transcorrien de la porta de l'Escorxador al llatzaret; eren presents que ens venien de fora, empesos per la campanya sanitària caiguda damunt les fàbriques d'embotits i que allà, per a els magres, eren aprofitades, però ací —malgrat la màniga ampla que ens adjuriquen els savis de Vilatrista— eren intervingudes, observades i sacrificades... per al canyet. Tranquillitzats els ànims i convençuts de la ineficàcia d'unes ofertes tan maltractades, a finals d'any retornà la normalitat i aquesta, ajuntada a la notable pressió assenyalada que el segur exerceix en l'acceptació de determinats caps de bestiar, la fluctuació negativa ha estat més accentuada i ha donat un to de confiança en la tònica de la qualitat de les carns tractades.

Quant al de llana i cabrum, la baixa té una altra explicació. Les matances dites per ordre o a comissió, actuades en les defectuoses condicions del nostre Escorxador, que, forçosament les posa a mercè de representants no sempre equànims eren, per poc que les ocasions es prestessin, enfocades a l'aprofitament de pells i menuts dels animals comissats per magror fisiològica a favor del proveïdor. L'abús d'això produí un perjudici als remitents, que s'ha hagut de salvar tant com ha estat possible fent més minucios el diagnòstic —que per altra banda ells

no obliguen negant el menut a l'aprofitament— per això no obliguen—i fer desaparèixer així, el truc de més rigorisme que això aparentava sense cap avantatge per als interessos aliens a la salut pública i dels ramaders autèntics. També cal remarcar el canvi en el millorament de qualitat que s'ha manifestat en certa classes de bestiar de llana, que donava un gran contingent de baixes i ara es manifesta de bona llei; un exemple el tenim amb els ramats de Mallorca i de Maó; abans esprimatxats i caquèixics, actualment venen regenerats per creuaments sanguinis amb segurenys i altres races més fines.

En canvi, en les espècies porcina i cavallina s'han apujat les tares. En la primera, per manifestacions de triquina observades reiteradament i alguns casos de pesta oportunament denunciats a la Direcció dels Serveis sanitaris de la Generalitat, i en els solípedes, per raó de l'ampliació de matances que s'ha observat. Per cert que es dona el cas paradoxal que, a l'inrevés de com és corrent fomentar les disponibilitats del mercat d'una carn determinada, en el cavall passa que, per manca de condicions espaioses de la nau i escassetat de personal matancer, s'han de restringir les sollicituds d'augmentar la matança amb el consegüent perjudici per als interessos del públic, els municipals i els dels proveïdors que voldrien i podrien expandir el radi de consum de la carn que expenen; i en contra, es troben obstaculitzats els esforços i deprimits els efectes del metàl·lic que tenen dipositat, precisament per l'element que més facilitats els hauria de consentir. Ens farem pesats parlant d'això —n'hem parlat ja al soscaire— i coses semblants. Convé insistir-hi, però; que així i tot, molts cops «algú» perd la memòria amb els consegüents efectes calamitosos... i després, «quí gemega ja ha rebut.

D'ORDRE INTERIOR

Arreu on es trafica una mercaderia, sigui la que sigui, hi ha muntada una oficina o despatx central disposat per a la recepció d'elements preliminars —matèria prima— conduents a formar la «fitxa» de la matèria industrialitzada. Si es tracta d'objecte que afecta un servei públic, la necessitat puja de grau per tal d'intervenir la solvència dels elements que hi contribueixen, i si aquest servei públic és el de proveïment de carns a la ciutat, encara és més imprescindible la profilaxi interventora per la irradiació de sectors socials que influencia.

Aquest despatx, aquella oficina, no existeixen a l'Escorxador —vol ésser un inici llunyà el Negociat— malgrat la multiplicitat que s'hi barregen i es clar, no existint l'aparell lubricador dels galzes, rodes i palanques, l'entitat-convoi que hauria de sirgar de ferm i amb regularitat vers una fita única de protecció ciutadana, es troba desvalgut, però pres en uns rails que ningú no sap on van, tan irregulars, tan desequilibrats, que les unitats rutllen a batzegades i els sotracos retronen a l'aparell digestiu dels ciutadans, perquè indigesten moltes vegades les minces mossades de carn que es posen a la boca en pagar-les a pes d'or i assaborir-les com el sèver.

El Mercat de bestiar, que hauria d'ésser aquella oficina d'antecedents assessoradors del tràfic d'animals d'Escorxador, no és res més que un estable de limitades dimensions. No té altre objecte i tal ens ho confirma el resum d'operacions que fixem en començar. Cap dada revisora de preus i existències en els punts d'origen i nota sense valor de les disponibilitats locals, volum insignificant comparat amb les repartides als corrals particulars de la ciutat. Les operacions es fan a l'aire lliure i a les taules d'un cafè popular en la intimitat tan inassequible, que en ocasions podria confondre's amb la conxorxa. El negoci és el negoci i no hi ha res a dir si un grup de negociants procura moldre amb la màxima quantitat d'aigua possible el gra dels seus esforços; el que té molt de censurable, és que l'administració pública no la vigili i procuri posar els trapillons al pas que correspongui per tal que els parcers no es reparteixin l'aigua de l'amo i aquest resti amb la reguera seca. Volem dir, que les operacions contractuals de la carnització, essent lliures, ho han d'ésser per a tothom i per tal de constatar-ho així, l'autoritat municipal ha d'intervenir els tràmits amb coneixement de causa, que li donaran els antecedents adquirits, des de la masia fins al taulell del carnisser.

El nostre objecte, ací, és remarcar que no disposem res d'això i les resolucions burocràtiques es fan a la babalà, fiades en els arguments interessants dels industrials intervinents, contrastats a ulls clucs —quan pot fer-se— per les referències publicitàries d'altres places. I això no pot ni ha d'ésser. Com no pot ésser, tampoc, que recaigui damunt un sol funcionari l'arreglament de tots els assumptes de caire social, que tants radis d'acció abasta en un Escorxador tan vast com el de Barcelona. La Direcció —diem la Direcció— en la cura que ha de posar per tal d'harmonitzar les funcions generals, no pot ésser distreta massa sovint per a escoltar les desavinences de patrons i obrers suscidades dintre el perímetre de la dependència municipal amb tot i el funcionalisme superior de la Delegació del Treball i les respectives Comissions mixtes, les sentències de la qual, en molts casos, per la naturalesa especialíssima de la tasca exercida i el caràcter de servei públic, han d'engalzar-se a les juntures de la pràctica perdent un temps que necessita per a més precises atencions. Seria necessari, doncs, constituir una Comissió conciliadora o d'arbitratge sota la presidència del Director o delegat seu, en la qual fossin representats tots els estaments en un vocal collectiu de les branques patronal, obrera i burocràtica. Aquest, diguem-ne tribunal interior, estudiaria pacíficament els assumptes abans d'esdevenir conflictes i arreglaria les petites desavenences, ho i adaptant les sentències dels organismes superiors del Treball. Faria, en una paraula, de jutge de pau i de conciliació.

LA DIRECCIÓ DE L'ESCORXADOR

Violentant la voluntat individual que rebutja l'autocrítica, hem de parlar, breument però, del sentit de vicis ajornament que es dona a Barcelona a la llei del Ministeri d'Agricultura en crear la Direcció General de Ramaderia el 7 de desembre del 1931, del text de la qual ha nascut l'imperatiu del càrrec de Director de l'Escorxador, en tot el seu funcionament arreu d'Espanya, a favor d'un Veterinari municipal. Aquesta cosa tan lògica, tractant-se d'una dependència tècnica i feta expressament per posar cura en el tracte i en l'estat higiènic de l'aliment càrnic, ací a la nostra ciutat tan assenyada, es mira com un contrasentit que per a una tècnica es posi un tècnic i s'accepta, rondinant, perquè la llei ho mana així, no pas per convenciment pràctic exterioritzat, almenys.

Parlem així perquè en un any i mig d'actuació i després de cursar oficialment alguns documents descriptius, en els quals es procura demostrar a tot drap la necessitat de posar l'arada al solc i que la llaurada sigui profitosa, encara persisteix la vigència d'un Reglament de caire antic i malgirbat on s'ofèn el llenguatge científic, arrencant «pleures del ventre»; on es «castiguen» els esforços i despeses zootècniques dels ramaders estudiosos, rebaixant la categoria i, per tant, el preu dels xais de precocitat contraproduent, i en canvi s'anivellen la vàlua de les edats i el sexe, i on —per a acabar— no hi ha rastre d'aquesta Direcció, iniciada sols, en el concepte d'un Veterinari-Delegat — que vol dir subordinat— del Director del cos facultatiu a la condició de tal algun inadaptat voldria reduir-la; cosa que no han d'aconseguir mai. No es tracta d'assenyalar a ningú directament, però el sistema burocràtic del silenci aplicat als documents cursats reiteradament, no és el més propici a una administració pública que acompleix la llei elaborant un càrrec, per bé que sense adaptar-li les atribucions superiors que, intrínsecament i automàticament li corresponen, si es vol rodejar-lo de l'autoritat necessària en un lloc on és tan indispensable el prestigi i la subordinació per a la bona marxa dels serveis.

ENTRADA DE CARN DE PORC A TROSSOS

La missió essencial de l'element directiu de l'Escorxador, atès el funcionalisme tècnic, és vetllar els interessos de tota mena que afecten la comunitat. És per això que amb tanta insistència recalquem la necessitat d'esmenar les anomalies en la matança de cavall, que tants profits podria donar —amb prou que en dona— junt amb altres defectes que deixem tractats. Ara fixem-nos en un altre aspecte.

Fiats en les prescripcions del Decret de Sanitat del 18 de desembre de l'any 1933, refermades i especificades en una Ordre-Circular de la mateixa Conselleria, del 18 d'abril del 1934, els industrials cansaladers detallistes demanaren i obtingueren permís del Municipi per a introduir a Barcelona lloms i fetges de porc procedents d'altres llocs de Catalunya, sota unes condicions especials de transport i previ l'oportú pagament d'arbitris. Aquesta importació condicionada la fonamentaven en necessitats extraordinàries del mercat de les referides carns, que no fóren confirmades en la pràctica. En canvi, s'evidencià el contrasentit de què les matances de porc al nostre Escorxador es ressentiren, la qual cosa semblaria que confirmés l'argument adduït pels sol·licitants, que es sacrificava bestiar sols per obtenir determinades peces, que llavors ja s'aconseguien directes i úniques. La prova d'això la tenim en els quadres: l'any 1934, es sacrificaren 90,508 porcs i se'n pesaren en viu 1,593, amb una diferència en contra respecte el 1933, de 5,325 i la seva equivalència de guany en menys per al Municipi.

Però, tornant com dèiem suara, la pràctica de les recepcions ho desmentia, car les oficines fiscals de recaptació i les de sanitat, ací a l'Escorxador, no causaren una compensació confirmativa d'aquella gran necessitat de talls selectes i en contra, les carns grosseres, que amb més matança abundaven als taulells i les feien més assequibles al públic, es restringiren amb la natural conseqüència dament el preu, si no oficial, oficiós. En efecte, des del 23 de maig, que la Comissió municipal disposà l'aplicació de l'acord d'importar lliurement, fins al 12 de novembre que l'Alcaldia decretà el termini de la concessió, passaren 7,337'200 quilos de lloms i fetges porcins per la inspecció de l'Escorxador acompanyant el certificat sanitari de procedència i el taló resguard de l'oficina municipal d'arbitris. Repartit el volum de quilos en el temps de durada, donen aproximadament uns quaranta quilos d'entrades diàries de carns, que, per la capacitat consumidora de la nostra urb, no compta per a reclamar disposicions especials, les quals, per a beneficiar al veí, ressentin els interessos propis. Si la xifra d'importació, calcada del nostre registre, no és exacta, llavors les deduccions s'agreugerien perquè significaria una ocultació d'entrades que haurien posat en pèrdua els interessos econòmics municipals i els sanitaris del veïnat, tenint en compte la realitat que no tots els pobles trametents tenen ben muntat el servei d'investigació de les carns i alguns ni fins Escorxador no tenen disponible.

Fou, doncs, una bona mida de govern la de l'Alcaldia, manant tancar en sec la porta d'aquella autorització.

EL POLS DELS ESTAMENTS

A primers d'any, la Direcció va fer a mans de les entitats que intervenen en els afers de les carns, un qüestionari amb el prec de que les Juntes volguessin emetre el parer social que els mereixia tot allò relatiu als punts que se'ls consultava.

Es tractava de saber si creien oportú d'anar decididament a la construcció d'un Escorxadador modern —local o comarcal— amb mercats de bestiar i de carns. De si es trobaven bé amb l'actual sistema de treball. De l'organització que fóra convenient d'adoptar per tal d'afavorir els interessos industrials amb avantatges per al públic. De la manera de fer per animar els mercats i millorar les carns. Dels obstacles que entrabanquen la regularització i rebaixa de preu de les carns al públic. Els defectes de l'actual organització mercantil en el ram de la carnització. L'estructura col·lectiva dels obrers i funcionaris que intervenen en les activitats de l'Escorxadador. Mesures per a millorar l'Escola de matancers. Habitacions per a empleats i qui sap quantes d'altres més.

Se'n passà coneixement a les col·lectivitats següents: «Asociación de Abastecedoros y Tratantes en Ganados y Carnes»; «Asociación de Comisionistas y Tratantes en Ganado»; «Asociación de Carniceros de Barcelona»; «Asociación de Tocineros»; «Asociación de Comisionistas en Ganado de Cerda»; «Asociación de Patronos Despojeros de Buey y Ternera»; «Patronos Despojeros de Lanar»; «Unión de Empleados del Matadero de Barcelona, Sociedad y Montepío de Dependientes Menuderos y similares»; Sociedad de las Industrias Varias del Matadero», i encara alguna altra.

Gairebé totes atengueren galantment el prec, llevat de dues —de les més destacades per cert; prova que fou el treball qui els ho privà— i ens honoraren amb consideracions i suggerències molt remarcables i amarades de bons desigs, que voldríem inserir ací si no fos la por de fer massa llarg aquest escrit i que resultés més pesat del que acostuma a ésser una Memòria. Pensem publicar els interessants parers en opuscle a part, però, cal avançar que hi hagué una coincidència general en la necessitat de bastir ràpidament el projecte d'un Escorxadador modern, digne de la primera ciutat carnívora d'Espanya.

EL DISPENSARI-FARMACIOLA

Hem fet justícia diverses vegades a la destresa de tots els operaris de l'Escorxadador, la condició dels quals estalvia molts accidents d'una gravetat simètrica als perills a que està sotmès el personal de les naus, on es mouen barrejats tota mena d'éssers, homes i bèsties aplegats allà i predisposats tot moment a traumes que sols la perícia salva.

Abans, aquestes truculències no tenien altre auxili immediat que els bons oficis dels únics facultatius que rendeixen servei al departament, els veterinaris que aplicaven amb tota cura i bona fe possible llurs coneixements clínics i quirúrgics al guariment de primera intenció dels lesionats. Ni els uns ni els altres no podien conformar-se a acceptar una prolongació indefinida d'una actuació intrusa, impròpia i inadequada, sols acceptable com a auxili en un moment donat, i

L'Ajuntament designà, per a la llavors nomenada Farmaciola, un Practicant titular, que per un sou esquitit prestava servei de primeres cures i que aprofitava particularment alguna cura consecutiva per tal de millorar el migrat estipendi oficial.

Més tard —ara— la Farmaciola està transformada en un Dispensari perfectament atès, a la cura de dos doctes facultatius, metges municipals de torn, auxiliats destrament per un practicant oficial i un sotaauxiliar supernumerari que convidria fer efectiu demostrada la seva necessitat ineludible. Tot és personal capacitat i actiu «per se», sense que fins al present s'hagi manifestat anvers aquest, altra cosa que elogis i agraïment.

Però, si del personal mèdic i auxiliar no hi ha res a dir, aquest sí que té motius de queixa per les reduïdes dimensions a què se l'obliga a treballar amb les consegüents extorsions, que es posen de manifest en casos d'accidents greus, com en pocs dies n'hi ha hagut dos; ferits que han hagut de romandre entre sofriments el temps d'espera de l'ambulància sanitària. Aquesta dependència és un «pacient» més del nostre desvalgut Escorxadador.

Resti ací estampada la queixa dels doctors, la qual fem nostra.

MISEL·LÀNIA DE L'ANY IRÒNIC

Entre esgarips i rialles volem omplir un capítol; és aquest, amb perdó per les intencions més o menys cantelludes, però bones... com l'empedrat de l'infern.

De les moltes visites, que per «prendre patró» del nostre Escorxadador, han vingut a honrar-nos, es destaquen algunes personalitats: Mr. Paul Peysat, regidor de Oran (França); Vitezslar Kraus, inspector sanitari, de Praga; Dr. Karol Kittler, de Galanta; deu inspectors del Cos nacional de Sanitat veterinària, de Madrid; Erlig Chr. Ness, secretari del Consulat de Dinamarca; A. Scalburg, delegat del Ministeri d'Agricultura de Dinamarca; Sr. Joan Rof i Codina, inspector general de Foment pecuari de la Direcció General de Ramaderia, Madrid; Sr. Antoni Coscolla, de la Indústria de pells i cuirs, de Marsella; Sr. Fèlix González Pérez, Director tècnic, Gerent de l'Associació Cooperativa Pecuària Huercaleense, de Huerca-Overa (Almeria); Dr. Joan de Dalmau, professor del curs d'Enginyeria sanitària, amb alguns alumnes de l'Escola, de Barcelona; grups d'alumnes d'escoles i entitats i diversos particulars.

A tots férem present que no s'hi fixessin gaire, car l'Escorxadador és interí.

Fem advertiment que si entre els quadres generals de matança es troba alguna petita discrepància, serà deguda que l'un és pres dels caps registrats a la bàscula i l'altre és dels que han estat sacrificats fins al 31 de desembre, fi d'any.

El promig del contingent sexual en la matança de femelles abasta en el boví: al 82'67 per cent; en el llaner, al 59'75 per cent, i en el porcí, al 18'20 per cent (truges).

El pes mitjà viu que hem calculat per les dades emprades, abasta, en el boví gros, a 474'5 quilos; en les vedelles, a 166'5 quilos; en el llaner i cabrum, a 25'5 quilos; en el porcí, a 121 quilos (canal); en el cavallí, a 185'5 quilos (canal).
(Salvant error u omisión.)

L'única publicació tècnica que es pot permetre el luxe de rebre la Direcció de l'Escorxador, és el BOLETÍN DE COTIZACIONES E INFORMACIONES, que la *Dirección General de Ganadería* envia gratuïtament i amb retard cada quinze dies.

El Director de l'Escorxador —nom categòric del càrrec de qui escriu això— ja l'han rebatejat dues vegades: primer, Director tècnic; Veterinari Director, després. És perquè la gent no pensí que és un botiguer.

Seguint aquest camí de previsió, caldrà afegir al Sr. Secretari de l'Ajuntament, posem per cas, Advocat Secretari o Secretari Lletat, no fos cosa que els «puristes recalitrants» el confonguessin amb un suca-tinters.

No coneixem cap fàbrica que és mogui sota l'ègida de dues supremes Direccions. Això tan insòlit es practica sols a l'Escorxador de Barcelona. N'hi ha una de dret i una altra de fet. La regna del dret prové d'una llei general; la dels fets, en les rànçies llegendes d'un reglament municipal que hauria d'ésser rectificat des de l'any 1918, perquè l'anul·len dues disposicions estatals.

Així pot passar que un dia, quan una regna digui «¡ arri !», l'altra regna digui «¡ xoo !». I després, què?... Tots farem broma.

Fins l'autoritat, la disciplina, el respecte i la subordinació, es «trencaran» de tant... riure.

La Direcció de l'Escorxador —tornem-hi— en la data present, recau, encara que sembli extrany, en un Negociat que no té res a veure amb Proveïments i, per tant, no pot anar-hi a cercar res que recaigui en aquest ram.

Fa pocs dies que qui escriu això, reclamà a aquell Negociat unes minses reformes en assumpte de tracte de carns davant de dos «caps» —no menys— i la resposta fou edificant.

—Això, digui-ho a Proveïments—digué un dels caps.

—Però si jo corresponc ací—diguérem nosaltres.

—Si? Doncs, miri; el que ha de fer, és no amoïnar-nos gaire. Veritat se-
nyor X. ?...

I amb arronçaments d'espatlles, tot dos «caps» rigueren... rigueren...
¡ Pobre Escorxador !...

Aquesta Direcció resta ben complaguda de totes les collectivitats que fun-
cionen a l'Escorxador, disposades sempre a facilitar el desenvolupament normal
de totes les tasques, entrebancades tan sovint per les imperfeccions que deixem
anotades i algunes més.

Al voltant de l'Escorxador es construeixen unes voreres de lloseta, molt
boniques i escaients; tant, que el bestiar sembla passar cap a la mort, més con-
tent i tot. És de creure però, el que restarà de l'estètica present si no es posa
cura d'ara endavant en la condícia de retirar els residus del pas dels animals tran-
sítants.

Ha estat una bona obra per a l'atur forçós, però si els jornals i despeses
esmerçats s'haguessin invertit a dintre l'Escorxador, el resultat hauria estat de
doble profit.

Ara, ja està fet.

Un examen en un centre docent qualsevol :

—Què és un Director?

—El qui regeix un estament.

—Què és un Administrador?

—El qui regeix una secció.

... ..
El mateix examen al municipi :

—¿.....?

—El qui regeix una secció.

—¿.....?

—El qui ho mana tot... !

Acabem amb una nota cordial.

Hem volgut oblidar-nos, en el capítol de les visites, de la que ens féu el
docte catedràtic d'Higiene de la Facultat de Medicina de Barcelona, Doctor An-
toni Salvat Navarro. I aquesta «mala idea» de l'oblit se'ns ha ocorregut per posar
en més relleu el nom del nostre savi amic, tan benèvol i afectuós per a tots els
qui ens dediquem a la profilaxi de l'alimentació ciutadana.

Doctor Salvat Navarro : se us estima.

CONCLUSIONS

Heus aquí les que fem de tot el que precedeix :

D'ORDRE CONSTRUCTIU

- 1.ª És d'absoluta necessitat atendre la construcció d'un nou Escorxador en consonància amb el prestigi i les necessitats modernes de Barcelona.
- 2.ª En tant, convindria resoldre els defectes parcials que obstaculitzen les funcions essencials de l'Escorxador. Són :
  - a) Ampliació de la nau de sacrifici de l'espècie cavallina.
  - b) Habilitació del llatzaret.
  - c) Adob i funcionament del laboratori de comprovació de diagnòstics i investigacions científiques.
  - d) Establiment —dins el possible— d'una oficina receptora de dades relatives a l'actualitat de les existències, preus, estat i les altres circumstàncies concurrents al proveïment de bestiar i carns, des dels punts de tramesa a la nostra ciutat.
  - e) Eixamplament del Dispensari i dotar-lo d'utilitatge científic en consonància amb les necessitats auxiliars d'urgència i procedir al nomenament efectiu del practicant supernumerari que ara actua extraoficialment i que demostra la conveniència dels seus serveis.
  - f) Posar mampares o embans d'obra davant i a la part de fora els portals de la part nord de la nau bovina, per tal d'evitar els corrents d'aire que s'originen entrant i sortint els menudaires obligats a buidar les tripes a fora. No caldria fer aquesta obra si els engolidors de residus digestius tinguessin accés adequat a l'interior.
  - g) Col·locació d'un ternal automàtic al departament de comissos per facilitar la càrrega —avui molesta i difícil per a un sol home— dels quarters i les canals exhaurides, pesants i empastifades, en inutilitzar-les, damunt el vehicle extractor.

D'ORDRE LEGISLATIU

- 3.ª Denegació total de cap nova obertura de botiga expenedora de carn de cavall mentre a l'Escorxador s'hagi de restringir la matança per manca d'espai i de personal.
- 4.ª Provisió urgent de les vacants de matancer i altres empleats de l'Escorxador que hi ha a les plantilles corresponents per tal de donar l'empenta necessària a les operacions i satisfer les demandes de més matança que reclamen els proveïdors de determinades seccions, posant, però, un xic de cura en la distribució de personal i de treball i defugint la forma convencional, un si és no és interessada, que actualment impera.

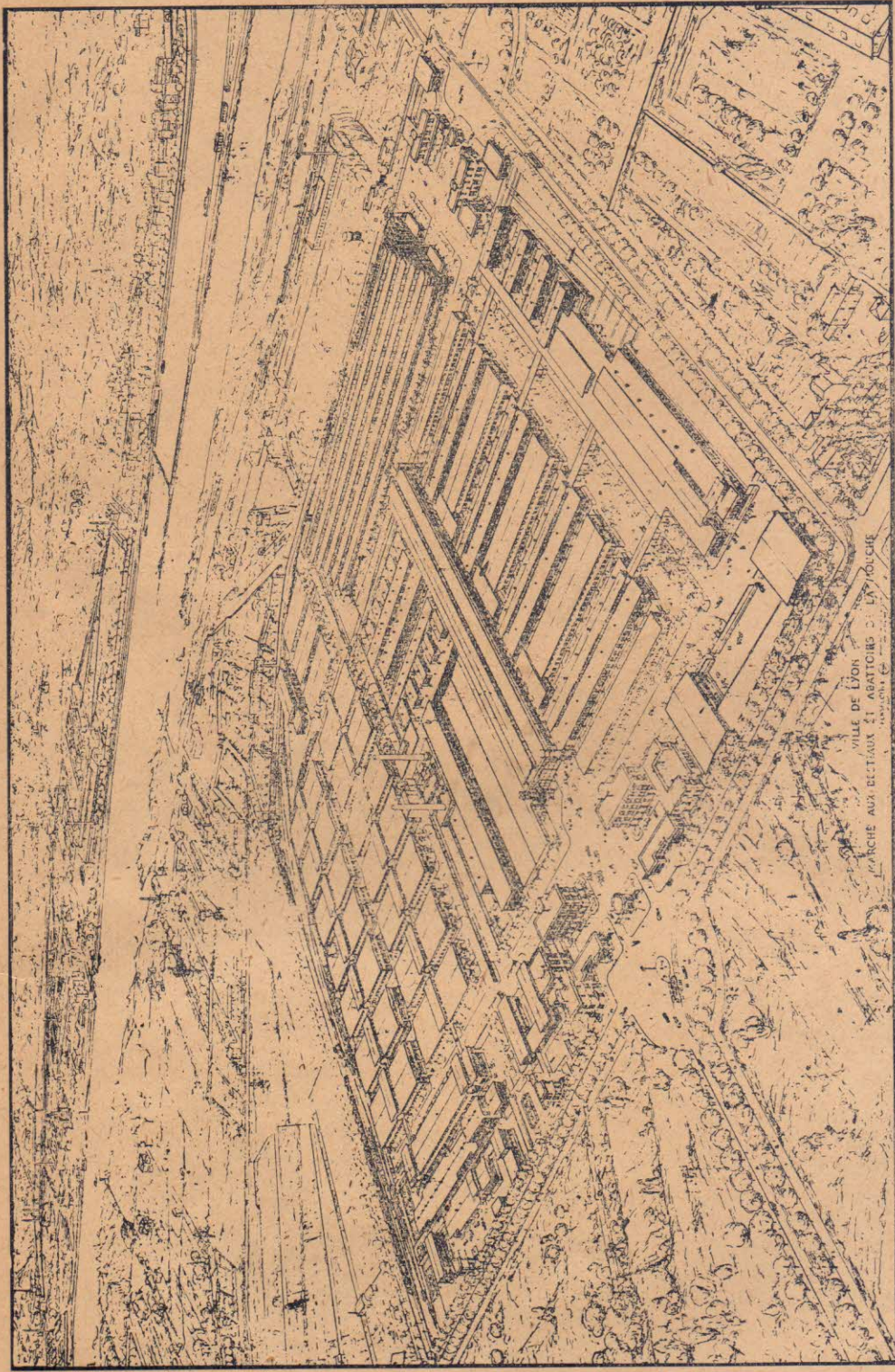
- 5.ª Municipalització de tot el personal que contribueix en una o altra forma a les feines de l'Escorxador, començant per la secció de dependents menudaires i acabant per l'últim obrer particular supeditat al patró que sigui, però posant-los sota el comandament de la protecció oficial i la rígida disciplina absolutament subordinada a l'autoritat legal de l'escorxador.
- 6.ª Estudiar la conveniència de conjuminar un projecte d'Escola de matancers amb absoluta atribució municipal en el ingrés i amb intervenció mixta oficial i societària de l'entitat reconeguda, les quals regularan el desenrotllament dels cursos escolars.
- 7.ª Unificar en una mateixa plantilla tots els càrrecs superiors de l'Escorxador, a fi que no subsisteixi el fet que el Director responsable depengui d'un departament que no intervé gens en els afers de la matança, amb l'argument fràgil que el funcionari titular ha estat extret d'un Cos facultatiu que s'hi aixopluga per la naturalesa de llurs serveis.
- 8.ª Dignificar i enfortir la Direcció de l'Escorxador amb la categoria més alta del departament i el seu adient a uns deures que es fan permanents i, per tant, incompatibles a tota altra activitat facultativa, tal com ho entenen les altres ciutats d'Espanya respetuoses amb la llei i la lògica. Mentre això no sigui un fet, la responsabilitat de la signatura de la Direcció sols pesarà en els documents oficials d'afers que ella controli directament.
- 9.ª Esmenar els errors que conté l'articulat del Reglament de l'Escorxador municipal i posar-lo a to de les disposicions generals d'ara i les locals reclamades per les necessitats internes de la ciutat.

D'ORDRE CONSECUTIU

- 10.ª Si no s'anés aviat a la resolució definitiva del problema de les carns, albirant la construcció d'un Escorxador de patró modern, caldria pensar en la despesa que significaria la necessitat d'instalar cambres fredes a l'Escorxador i la correlativa a l'adecentament del Mercat de bestiar i encabir-hi la llotja de contractació que avui és al carrer, i l'oficina interventora, que no existeix.
- 11.ª Independitzar, dins el possible, les funcions orgàniques de l'Escorxador dels lligams burocràtics que els junyeixen als negocis centrals.

Barcelona, any 1934-35.

L'Escorxador de Lió, (França) d'on és el present pla, té una estructura adient a les necessitats carnitzares de la nostra ciutat; atés degudament l'avituallament de bestiar; tractada tècnicament l'elaboració de les carns i els subproductes animals, i ordenat el mercat d'aquestes viandes. Es un punt de suport per recolzar-hi els primers treballs constructius de l'Escorxador que necessita Barcelona.